

Inventarisatie gevolgen Brexit voor de artikelen 2, 2a, 2b en 16a tm 16k van de Advocatenwet.

Hoogstwaarschijnlijk zal het Verenigd Koninkrijk (VK) per 31 januari 2020 uit de Europese Unie (EU) treden. De voorwaarden voor het vertrek van het VK uit de EU zijn vastgelegd in een uittredingsakkoord dat, na instemming van het Britse Lagerhuis op 9 januari jl, momenteel in behandeling is bij het Britse Hogerhuis. Na goedkeuring van het Hogerhuis zal het Europees Parlement nog voor 31 januari 2020 over het akkoord stemmen.

Naast de voorwaarden voor uittreding bevat het akkoord ook een overgangstermijn tot en met 31 december 2020, met mogelijkheid van eenmalige verlenging van twee jaar. Gedurende deze overgangstermijn blijven alle EU-regels en wetten voor het VK van kracht.

De meest recente informatie van de Rijksoverheid kunt u hier vinden:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/brexit>

Hieronder wordt -op basis van de huidige stand van zaken- in kaart gebracht wat de gevolgen zijn van het vertrek van het VK voor de advocatuur.

Een opmerking vooraf. De Advocatenwet bevat de implementatie van enkele EU-richtlijnen, namelijk de richtlijn 2005/36/EG¹, richtlijn 98/5/EG² en richtlijn 77/249/EEG³. De uitleg van de betreffende bepalingen van de Advocatenwet moeten dan ook in het licht van deze richtlijnen gezien worden. Hierbij geldt als uitgangspunt dat met het uittredingsakkoord bepaalde rechten gedurende de overgangstermijn in stand worden gelaten en sommige verworven rechten ook na de overgangstermijn zullen blijven bestaan. Toekomstige handelsafspraken zijn niet in het akkoord opgenomen en zijn nog onderwerp van onderhandeling.

¹ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (meerdere keren gewijzigd, laatste geconsolideerde versie van 1 december 2017)

² Richtlijn 98/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 ter vergemakkelijking van de permanente uitoefening van het beroep van advocaat in een andere lidstaat dan die waar de beroepskwalificatie is verworven (PbEG 1998, L 77)

³ Richtlijn 77/249/EEG van de Raad van 22 maart 1977 tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening door advocaten van het vrij verrichten van diensten (PbEG 1977, L78).

Artikelen 16a tot en met 16k van de Advocatenwet

Tot einde overgangperiode blijft het EU recht gelden voor het VK. Gedurende deze periode verandert er niets.

Het uittredingsakkoord voorziet ten aanzien van deze bepalingen niet in een voorziening voor verworven rechten na de overgangperiode. Dit betekent dat bestaande inschrijvingen als EU-advocaat na het verstrijken van de overgangstermijn komen te vervallen, tenzij hierover afspraken worden gemaakt in het kader van de toekomstige handelsrelatie tussen de EU en het VK.

Artikelen 2a en 2b van de Advocatenwet

Tot einde overgangperiode blijft het EU recht gelden voor het VK. Gedurende deze periode verandert er niets.

Op basis van deze artikelen kan een onder zijn oorspronkelijke beroepstitel in Nederland werkzame beroepsbeoefenaar uit een EU lidstaat een verzoek tot inschrijving als advocaat indienen nadat hij tenminste drie jaar daadwerkelijk en regelmatig in het Nederlands recht, waaronder het Gemeenschapsrecht, werkzaam is geweest. Voor het eind van de overgangperiode ingeschreven advocaten verliezen deze inschrijving niet. Lopende aanvragen worden niet afgewezen vanwege het feit dat het VK niet langer een EU lidstaat is. Dit conform het overgangsrecht dat met betrekking tot artikel 10 (1) en 10 (3) richtlijn 98/5/EG is opgenomen in artikel 27 en 28 van het uittredingsakkoord.

Artikel 2 eerste lid onder c van de Advocatenwet

Op basis van dit artikel kunnen personen met een EU nationaliteit met een voor het beroep advocaat afgegeven erkenning van hun beroepskwalificaties verzoeken om inschrijving op het tableau. De erkenningsprocedure is opgenomen in de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties en de Regeling erkenning EU-beroepskwalificaties Advocatuur.

Voor de uittredingsdatum verleende erkenningen verliezen hun gelding niet. Voor wat betreft bij einde overgangperiode nog lopende verzoeken om erkenning dan wel inschrijving⁴ (verzoeken ingediend voor het moment van uittreding) geldt dat deze niet worden afgewezen vanwege het feit dat het VK niet langer een EU lidstaat is. Dit conform het overgangsrecht dat met betrekking tot titel III van Richtlijn 2005/36/EG is opgenomen in artikel 27 en 28 van het uittredingsakkoord.

⁴ Met een verzoek om inschrijving wordt gelijk gesteld het indienen van het formulier aanvraag erkenning beroepskwalificaties bij de algemene raad

Artikel 2 vierde lid van de Advocatenwet
(Morgenbesser)

Tot einde overgangperiode blijft het EU recht gelden voor het VK. Gedurende deze periode verandert er niets.

Op basis van dit artikel kunnen personen die in een EU lidstaat een rechtenstudie hebben voltooid, maar in het land van herkomst nog niet (volledig) gekwalificeerd zijn om beroepswerkzaamheden uit te oefenen (produit infini) om inschrijving als advocaat verzoeken.

Voor het einde van de overgangsdatum door de algemene raad genomen besluiten (al dan niet voorwaardelijk) verliezen hun geldigheid niet.

Het uittredingsakkoord voorziet niet in bepalingen voor overgangsrecht na de overgangperiode.

